

ЦЕЛУЛОЗА И ХАРТИЯ

3-4/2021

Pulp
and
Paper
Bulgaria

Фабрика за производство на велпапе и опаковки
Corrugated board and packaging factory

Ние знаем как!

СЪДЪРЖАНИЕ

Ст. Недева – Към читателите.....	3	S. Nedeva – To the Readers.....	3
БРАНШОВА КАМАРА НА ЦХП		BRANCH CHAMBER of PPI	
Новина от Браншовата камара на ЦХП.....	4	News from the Branch Chamber of Bulgarian PPI.....	4
Летопис: Браншова камара на ЦХП.....	5	Chronicle: Branch Chamber of the Pulp and Paper Industry.....	5
НОВИНИ ОТ ПРЕДПРИЯТИЯТА		NEWS BY COMPANIES	
Им Пак		Im Pack	
Нова фабрика за велнапе и опаковки.....	9	New Corrugated Board and Packaging Factory.....	9
Интервю с ген. директор инж. А. Георгиев.....	10	Interview with Eng. A. Georgiev, Director General.....	10
Монди Стамболовски		Mondi Stambolijski	
Четвъртият европейски ден на хартиената торба.....	16	Fourth European Paper Bag Day.....	16
Dunapack Packaging Plovdiv		Dunapack Packaging Plovdiv	
Променяме бъдещето с опаковките от велнапе.....	18	We Change the Future with Corrugated Packaging.....	18
НАУКА – ПРОИЗВОДСТВО		SCIENCE – PRODUCTION	
В. Лашева, Д. Тодорова, Н. Яворов, В. Георгиев		V. Lasheva, D. Todorova, N. Yavorov, V. Georgiev	
Еколоично оползотворяване на отпадъчен		Ecological Utilization of Waste Fiber Material from	
влакнест материал от ЦХП.....	20	the Pulp and Paper Industry.....	20
КОНФЕРЕНЦИЯ		CONFERENCE	
Петко Делибееv		Petko Delibeev	
Конференция за опаковки и конкурс Приз Пак 2021.....	26	Conference for Packaging and Competition Prize Pack 2021.....	26
ПАРТНЬОРСТВО		PARTNERSHIP	
Оползотворяването на „Сребърния човешки капитал“.....	29	The Use of “Silver Human Capital”	29
Лятна академия за деца и ученици – 2021.....	30	Summer Academy for Children and Students – 2021.....	30
ЕКОЛОГИЯ		ECOLOGY	
ECOMONDO и KEY ENERGY 2021, Римини, Италия.....	32	ECOMONDO and KEY ENERGY 2021.....	32
Водораслите – алтернативен източник на влакна?.....	35	Algae – Alternative Source of Fibers?.....	35
Екологията и пандемията във фокуса на ЦХП.....	36	Ecology and Pandemic in the Focus of PPI.....	36
Чудеса от велнапе.....	38	Wonders from Corrugated Board.....	38
НОВИ КНИГИ		NEW BOOKS	
Представяме Ви ювелирно издание за хартията.....	42	We Present You a Jewel-Like Edition about Paper.....	42
ДУХ И КУЛТУРА		SPIRIT AND CULTURE	
Ст. Недева: Докосвания до значими личности.....	44	S. Nedeva: A Glance at Several Significant Personalities.....	44
Антония Маринова: Галерия „Гранит“.....	48	Atoniya Marinova: Granit Gallery.....	48
IN MEMORIAM.....	50, 51	IN MEMORIAM.....	50, 51
WWF БЪЛГАРИЯ		WWF BULGARIA	
Мечокът Живко и Спасителният мечешки отряг.....	52	The He-Bear Zhivko and the Rescue Bear Team.....	52

Главен редактор: доц. д-р инж. Станка Недева
Редактор: Поля Красимирова

Дизайн и препечат: Здравка Витанова

Издател: Институт по целулоза и хартия АД,
представляван от Красимир Савов

Адрес на редакцията: София 1528
ул. „Поручик Неделчо Бончев“ №8

тел.: 02 40 400 52

E-mail: magazine@ppibg.com

Печат: АЛИАНС ПРИНТ ЕООД

www.ppibg.com

INTERNATIONAL SALES
RNP
Nicolas Pelletier
E-mail: rep.nicolas.pelletier@gmail.com
16, rue Bannier, 45000 Orléans, France
Phone: + 33 6 82 25 12 06

Editor-in-Chief: Assoc. Prof. Dr. Eng. Stanka Nedeva

Editor: Polya Krassimirova

Design and pre-press: Zdravka Vitanova

Edition of the Pulp and Paper Institute S.A.
represented by Krasimir Savov

Address: 1528-Sofia Str.
8, Poruchik Nedelcho Bonchev Str.

Tel.: +359 2 40 400 52

E-mail: magazine@ppibg.com

Printing: ALLIANS PRINT LTD

Редакцията не носи отговорност за съдържа-
нието на авторските материали и реклами.

The editorial staff disclaims any responsibility for the
contents of the authors' materials and the advertisements.

Уважаеми читатели, скъпи колеги и приятели,

**Dear readers,
colleagues and friends!**

Отива си още една година. Чувствама, с които изпращаме 2021-ва, са смесени. Тя беше много тревожна за целия свят. Тъкна за не малко хора, изгубили свои близки в пандемията. Светлината в тунела – наличието на ваксини за борба с коварния невидим враг (коронавируса) – раздели хората, но, надявам се, постепенно да преодолеем и това. След две години, променили света, а и нас самите, надеждата започва да си пробива път. Надеждата, че животът ни постепенно ще се нормализира – в личен план, в професията, в общество. И първото потвърждение за това в нашия отрасъл е откриването на фабрика за производство на вълнообразен картон и опаковки в гр. Каспичан (2-ри декември т.г.). През октомври се проведоха присъствено конференциите за опаковки в София и Пловдив. Културният живот, макар и с ограничения, се възобновява. А Изложбеният център в Римини, Италия, отвори Вратата за участниците в Екомондо – изложението, на което нашето списание е медиен партньор. София и други градове по света запалиха коледните елхи. И за нас тази, както и миналата, година не беше лека. Но екипът ни, независимо от трудностите, успя да подгответи настоящото издание на списанието и Ви го поднася като подарък за Новата година. Надяваме се то да бъде интересно четиво за Вас! Нека всички върваме, че през следващата година ще можем отново свободно да общуваме! Приятно четене и бъдете здрави!

С уважение:
доц. д-р инж. Станка НЕДЕВА
ГЛАВЕН РЕДАКТОР

Another year is turning soon. We are bidding farewell to 2021s with mixed feelings. It has been a troublesome year for the whole world. It brought grief to many people who lost their loved ones in the pandemic. The light in the tunnel – the presence of vaccines to fight the insidious invisible enemy (the coronavirus) has divided people, but I hope we will gradually overcome that as well. After two years that have changed the world and us alike, hope begins to make its way. The hope that our lives will gradually return to normal – in personal aspect, in our professional life, in the society. And the first confirmation of this in our industry is the opening of a factory for the production of corrugated board and packaging in the town of Kaspichan (December 2 this year). In October, conferences on packaging were held in Sofia and Plovdiv. Cultural life, albeit with limitations, is resumed. And the Exhibition Centre in Rimini, Italy, welcomes the participants in Ecomondo, the exhibition to which our magazine is a media partner. Sofia and other cities around the world lit their Christmas trees. For us, this year, like last year, was not easy. But our team, despite the difficulties, managed to prepare the current issue of the magazine and presents it to you as a gift for the New Year. We hope it will be an interesting read for you! Let us all believe that next year we will be able to communicate freely again! Enjoy reading and stay healthy!

Best regards
Dr. eng. Stanka NEDEVA
Editor-in-Chief

НОВИНА ОТ БРАНШОВАТА КАМАРА НА ЦЕЛУЛОЗНО-ХАРТИЕНАТА ПРОМИШЛЕНОСТ

News from the Branch Chamber of Bulgarian Pulp and Paper Industry

**От 13 септември 2021 г. нов
председател на Браншовата камара
на целулозно-хартиената промиш-
леност е Александер Криклер.**

**Alexander Krickler is the new
Chairman of the Branch Chamber
of Bulgarian Pulp and Paper
Industry since September 13, 2021.**

Александер Криклер е роден в гр. Грац, Австрия. Завърши ТУ в родния си град. Инженер по образование, той има над 40 години професионален опит в целулозно-хартиената промишленост. От 2007 г. е изпълнителен директор на Монди Стамболийски ЕАД – водещо предприятие в българската ЦХП.

Alexander Krickler was born in the Austrian city of Graz. An engineer by education, he has over 40 years of experience in pulp and paper industry. Since 2007 he is managing Mondi Stambolijski EAD – a leading company in the pulp and paper branch.

Управителен съвет на Браншовата камара на целулозно-хартиената промишленост през следващите 5 години:
Председател: Александер Криклер
Членове на Управителния съвет:
Красимир Савов и Станислав Разпопов.

Management Board of the Branch Chamber of Pulp and Paper Industry in the next 5 years:
Chairman: Alexander Krickler
Members of the Management Board:
Krasimir Savov and Stanislav Razpopov.

Контакти / Contacts: www.bappi.org

Летопис

30 ГОДИНИ

**БРАНШОВА КАМАРА НА
ЦЕЛУЛОЗНО-ХАРТИЕНАТА
ПРОМИШЛЕНОСТ**

Като промишлен отрасъл с общо ръководство целулозно-хартиената промишленост (ЦХП) в България има сравнително кратка история, а производството на хартия съществува повече от 120 години. Началото на целулозното производство се поставя с построяването на целулозния завод в Гара Кричим (днес Монди Стамболийски), пуснат в действие през 1952 г. Тогава се създава и ДСО „Целулоза и хартия“, което обединява и ръководи предприятията от този бранш. Това е времето на поставяне основите на не много популярната по това време целулозно-хартиена промишленост.

Тогавашното ръководство на българската промишленост е разработило стратегия за перспективите за по-нататъшното развитие на ЦХП, която се оказва правилна и през следващите 2-3 десетилетия ЦХП се превръща в добре структуриран и развит бранш. Колективният орган е Стопанският съвет, който периодично се събира и в който, освен ръководството на ДСО „Целулоза и хартия“, участват и директорите на всички поделения на отрасъла.

Промяната в обществената и икономическа дейност в страната през 1990 г. налага създаването на нов вид организации, които да представляват интересите на браншовете пред държавните институции, профсъюзите и гр. Изходящи от опита на страните с утвърдена пазарна икономика, в България са създадени бран-

шови камари. На 24 октомври 1991 г., с домакинството на Пиринхарт – Разлог, в почивната му станция „Тишето“ в Пирин е проведена първата сбирка за учредяване на Браншовата камара на целулозно-хартиената промишленост (БК на ЦХП). В нея се включват както предприятията, принадлежащи към ДСО „Целулоза и хартия“, така и Институтът по целулоза и хартия и Катедра ХТД-ВХТИ, гр. София.

На снимката, която можем да наречем „историческа“, се виждат директорите на най-големите предприятия – трите целулозно-хартиени комбината: инж. Григор Варсамов (първият вляво) – Целхарт, Стамболийски, инж. Димитър Кюркчиев (вторият вляво) – Пиринхарт, Разлог, инж. Нестор Младенов (следният вляво) – ЦХК, Мизия. Участват и директорът на Института по целулоза и хартия – д-р инж. Красимир Савов (четвъртият отляво), и до него инж. Петко Петков – директор на ДКФ Искър – София. Присъстват още инж. Ангел Телбизов – специалист от Комитета по качество, инж. Иванка Николова – гл. редактор на сп. *Целулоза и хартия*, представители на Завод за хартия – Белово и други колеги от бранша.

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ НА БК НА ЦХП:

- Участва като партньор при решаване на проблеми в социалната сфера: при изготвянето на Браншовия колективен трудов договор (БКТД)

между работодателската организация (БК) и синдикалните организации на КНСБ и КТ „Подкрепа“. Преговаря със синдикатите за определяне на минимални осигурителни доходи за различните квалификационни групи професии.

• **Представлява интересите** на дадено предприятие (фирма) пред съответните държавни институции при възникване на проблеми. Няколко примера:

» Чрез преговори между МОСВ и БК на ЦХП, подкрепена от БСК, е поставен и решен въпросът с отменяне на разрешителния режим за внос на отпадъчна хартия.

» БК на ЦХП оказва съдействие на Монди Стамболовски ЕАД при воденето на преговори с ресорното министерство и решаването на проблема с доставката на дървесина.

» Камарата обобщава и представя пред МОСВ предложения за включване в националния план и разпределение на квотите за търговия с парникови газове за участие на България в Европейската схема за периода 2008-2012 г.

» БК на ЦХП и ИЦХ изготвят становище за Директивата за пластмасови продукти за еднократна употреба (SUPD), което предоставят на МОСВ, FEFCO и CEPI.

• **БК на ЦХП извършва информационна дейност** – много важна и полезна дейност както за нашите фирми, така и за авторитетни европейски партньорски организации, която възлага на Института по целулоза и хартия (ИЦХ), член на Камарата.

Информационно-издателската дейност в ИЦХ се състои основно в:

- Издаване на *сп. Целулоза и хартия* – 4 книжки годишно.

- Издаване на **Бизнес бюлетин – седмично издание на сп. Целулоза и хартия** за ценовите тенденции в целулозно-хартиения отрасъл в Европа.

- Събиране на информация от фирмите в ЦХП, Националния статистически институт, от партньорски организации в чужбина и други източници, обобщаване на данните и предоставяне на статистическата информация на фирмите в отрасъла, а също така и на партньорите.

Както чрез статистическата информация, така и чрез изданията (списанието и бюлетина) БК на ЦХП поддържа партньорство с важни сродни организации, издателства, фирми и институти в страната и чужбина (RISI, CEPI, CEPI Containerboard и FEFCO (Брюксел), EUWID (Gernsbach-Германия) и гр.)

• **БК на ЦХП е активен член на Българската стопанска камара (БСК).**

ОСНОВНИ ДАННИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА БК НА ЦХП:

- Регулярно провеждане на общи събрания и заседания на Камарата – обикновено в София, в ИЦХ. В отделни случаи, по покана на нейни членове, колегите се събират на изнесени заседания. Например: Дунапак – Родина АД, гр. Пловдив, е домакин при гостуването на генералния секретар на FEFCO Ангелика Крист. Монди Стамболовски ЕАД, гр. Стамболовски, организира едно от заседанията и запознава присъстващите с новите инвестиции на предприятието. Във Витавел, Луковит, също е провеждано заседание на Камарата.

- Провеждане на семинари, конференции и симпозиуми. Три форума с международно участие

намират широк отзив:

1. През септември 2006 г. се състои значително за българската ЦХП събитие. В хотел Festa Barcelo, гр. София, е проведена конференция „Тенденции при производството на целулоза и хартия в Балканските страни“, организирана от ИЦХ, БК на ЦХП и спонсорирана от Свилоха АД / Свилоцел ЕАД, в която участват 67 представители на 11 страни: Албания, Белгия, България, Германия, Гърция, Италия, Република Северна Македония, Румъния, Сърбия, Турция и Финландия.

Конференцията е уважена от CEPI (Брюксел), в лицето на Бернард Ломбард – директор по продажбите и индустриския политика. Изнесени са доклади и обширната и задълбочена дискусия допринасят за превърщането ѝ в много полезен информационен и дискусионен форум, на който се очертават три нива на състоянието на ЦХП – в света, в Европа и в страните от Балканския регион.

2. През септември 2016 г. в Сити Хотел София е проведен симпозиум на тема „Целулоза, хартия и опаковки“, в два панела – „Технология и тенденции – Целулоза и хартия“ и „Вълнообразен картон / Велпапе/и опаковки“.

Интересът към Симпозиума е потвърден от големия брой участници (80 души). Водещите в отрасъла фирми изнасят интересни презентации. За високото ниво допринася и състоянието с презентации на високопоставени представители на ръководните екипи на: CEPI – в лицето на Йори Рингман (директор по устойчивостта, сега генерален директор), FEFCO – Красимира Казашка (технически директор), Hamburger Containerboard Division – Петер Кондел, FRANK-PTI – Мартин Егер (търговски директор), Papcel a.s., Чехия – Хануш Майер (търговски и маркетингов директор), и CF ProcSim GmbH – Петер Физера (Австрия).

3. През октомври 2018 г., в Хотел Метрополитън София, БК на ЦХП и Кооперация ХВП, в добро сътрудничество, организират и провеждат конференция, посветена на тенденциите в опаковането на храни и напитки. Форумът е уважен от FEFCO, в лицето на техническия директор Красимира Казашка, както и от зам.-министъра на МОСВ Николай Кънчев, от държавния експерт от МЗХГ д-р Димитър Димитров и от главния секретар (сега председател на УС на БСК) Добри Митрев. Конференцията е проведена в две сесии: „Технологии и материали“ и „Екология и нормативна уредба“.

През юли 2014 г. БК на ЦХП участва с презентация в кръгла маса на тема *Възраждане на индустрията в България, Сектор: Целулозно-хартиена промишленост, Състояние и бъдещо развитие на бранш „Целулозно-хартиена промишленост“*, организирана от КНСБ.

През септември 2017 г. в Сити Хотел София, съвместно с БСК, БК на ЦХП провежда работна среща с фокус върху актуалните изисквания към опаковъчните материали от хартии и картони.

Ръководство на БК на ЦХП

От регистрирането ѝ през 1993 г. до 2021 г. БК на ЦХП се ръководи от УС, начело с председател. Първият председател е инж. Димитър Искилиев (от 1993 г. до 1997 г.). Най-дълго председателстващ е доц. д-р инж. Красимир Сабов (от 1997 г. до 2009 г. и от 2012 г. до 2021 г.). В периода от 2009 г. до 2012 г. Камарата се председателства от инж. Ангел Христов. През 2021 г. за неин председател е избран инж. Александер Криклер (вижте съобщението на стр. 4).

От създаването на БК на ЦХП до 2012 г. в УС участват: инж. Енчо Енчев (гва мандата), инж. Евгени Томев (3 мандата) и инж. Никола Крамарски (1 мандат), Секретар е инж. Иво Груев (2 мандата). От 2012 до 2021 г. членове на УС са инж. Атанас Калудов и инж. Станислав Разпопов, секретар – инж. Виолина Такова.

НОВА ФАБРИКА ЗА ВЕЛПАПЕ И ОПАКОВКИ

В трудното време на кризи, на пандемия, когато хората променят своя начин на живот, когато страхът от невидимия враг – коронавируса, влияе върху личния, обществения и професионалния живот, в нашия отрасъл се случи нещо изключително – на 2-ри декември 2021 г. в гр. Каспичан беше открита **нова фабрика за производство на велпапе и опаковки Им Пак ООД**. Това събитие дава надежда на хората от целулозно-хартиената промишленост (ЦХП), от региона, от страната, че има светлина в тунела, че животът продължава и вървим към нормалността.

Екип от млади хора, ръководен от колега, напрупал професионален опит в гъвките най-големи предприятия на отрасъла – Ди Ес Смит България АД и Монди Стамболийски ЕАД, и зад когото застава голям инвеститор в лицето на Innovation Capital Fund, успява да защищи проекта и да спечели доверието на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, съфинансирана от Европейския фонд за регионално разви-

Contacts:

Im Pack Ltd.
3 Madarski konnik, 9930 Kaspichan, Bulgaria
T: +359 879 344 588; e-mail: sales@impack.bg; office@impack.bg

тие. Оборудването също показва нивото на новото предприятие. Достатъчно е да споменем имената на фирмите-производители: BOBST, BOBST MASTERCUT, SHTOCK и CURIONI, SOLEMA, Mistral „High flex pre-print“ (с нейната 7-цветна печатна машина с възможност за опаковки с офсетов печат).

В **Им Пак** се произвеждат 2- и 3-слойни вълнообразни картон, транспортни, потребителски и луксозни опаковки. Новата фабрика дава заявка за висока степен на автоматизация на процесите. Откриването ѝ е уважено от представители на местното ръководство, от много колеги, в т.ч. и изпълнителният директор на Института по целулоза и хартия доц. д-р инж. Красимир Савов. А с направения водосвет бяха благословени предприятието и работещите в него хора и беше дадена зелена светлина на производството.

На добър път, колеги! Бъдете здрави и успешни! **ЧХ**

New Corrugated Board and Packaging Factory

In the difficult time of crises and a pandemic, when people change their way of life and the fear of the invisible enemy, the coronavirus, affects their personal, public and professional lives, something extraordinary happened in our industry. On December 2, 2021 the town of Kaspichan saw the opening of a new factory for the production of corrugated board and packaging, Im Pak OOD. This event gave hope to the people in the pulp and paper industry, in the region, and in the country that there is light in the tunnel, that life goes on and we are moving back to normality.

A team of young people led by our colleague Angel Georgiev, who have gained professional experience in the two largest companies in the industry DS Smith Bulgaria AD and Mondi Stambolijski EAD, and backed by a major investor in the face of Innovation Capital Fund, managed to defend their project. They gained the trust of the Innovation and Competitiveness Operational Program and co-financed by the European Regional Development Fund. The equipment also illustrates the level of the new plant. Suffice it to mention the names of the manufacturers, BOBST, BOBST MASTERCUT, SHTOCK and CURIONI, SOLEMA, Mistral High flex pre-print (with its 7-colour printing machine allowing offset printing of packaging).

Im Pak produces 2- and 3-layer corrugated cardboard, transport, consumer and luxury packaging. The new factory boasts a high degree of process automation. Its opening was attended by representatives of the local administration, many colleagues, among which Assoc. Prof. Dr. Eng. Krasimir Savov, Executive Director of the Pulp and Paper Institute. At the water consecration ceremony the enterprise and the people working in it were blessed and the green light of the production was given.

Good luck, colleagues! May you be healthy and successful! ЧХ

ИНТЕРВЮ С ИНЖЕНЕР АНГЕЛ ГЕОРГИЕВ, ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР НА IM PACK

Станка Недева: Колега Георгиев, в това трудно време на кризи, на пандемия... Вие и колегите Ви направихте нещо изключително – откривате нова фабрика за производство на велпапе и опаковки и давате надежда на хората, че вървим към нормалността. Поздравление!

Ангел Георгиев: Благодаря за хубавите думи, доц. Недева! Надеждата..., заедно с Вярата, е движещата ни сила. Както в живота, така и в бизнеса трябва да има адаптиране към дадена ситуация, защото, искали или не, тя става част от ежедневието ни. Колкото по-бързо се приспособим, толкова по-бързо ще я преодолеем. Им Пак ООД за мен е не просто фабрика за производство на велпапе и опаковки, Им Пак е един невероятен проект, който „пакетира“ на едно място опита от миналото и Вярата в бъдещето. Като казвам това, имам предвид енергията и потенциала на целия екип, с който успяхме да реализираме проекта, обединяваш:

① Придобити академични и професионални знания, точно в тази област на производството на целулоза, хартия и опаковки;

② Натрупан в практиката специфичен опит, отново в същата сфера;

③ Невероятна енергия и вяра на целия екип, че в днешно време може да се реализира такъв проект;

④ Вяра, че ние сме част от бъдещето на България, правейки нещо ново, което ще е от полза за града, областта и държавата като цяло.

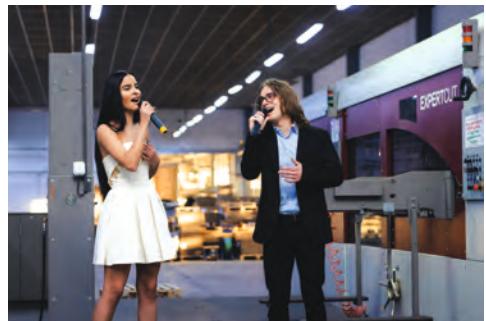
Почти целият ми академичен и професионален опит е преминал в областта на производството на целулоза, хартия и опаковки. Завършил съм „Техникум по химични технологии“, гр. Пазарджик, със специалност „Целулоза, хартия и опаковки“. Продължих образоването си в Химикотехнологичен и металургичен университет – София, направление „Органични химични технологии“, със специалност „Целулоза, хартия и опаковки“, след което започнах професионалната си кариера в Ди Ес Смит България АД – завод за производство на хартия, велпапе и опаковки, а после в Монди Стамболийски ЕАД – завод за производство на целулоза и крафтови хартии. През тези години съм развивал познанията си и съм създавал контакти в България, Европа, Турция, Молдова, Грузия и гр., точно в областите, които в момента са от съществено значение за развитието на Им Пак.

Ст.Н. Кажете няколко думи как

се решихте да участвате в проекта – Им Пак. Вие сте заемал висши управленички постове в големи международни предприятия с утвърдени позиции на пазари в цял свят, където сте имал всичко, което иска един млад, успешен мениджър. Може ли лесно човек да се откаже от такова нещо?

А. Г. Да, много хора ме питат точно това, но ще използвам случая да кажа, че Човек, ако наистина обича професията си и е последователен в нея, ако е учен, когато е трябвало, ако си вярва, че ги разбира „нещата“, а не е просто един чиновник в мениджърски стол, то той не трябва да се страхува да направи следващата крачка и да излезе от комфорта, който му дават големите международни фирми, като развие собствен проект. Много от съвременните успешни компании в цял свят са се формирали точно по този начин. Българите сме приемчиви хора, трябва ни само самочувствие и някой да ни повярва и подкрепи в точния момент.

Разбира се, сам човек не може да направи много неща, затова сформирахме екип с предприемачески дух и сериозен екип от финансисти с опит в структурирането на юзгово финансиране, възловото инвестиране

и „capital raising“, в управлението и администрирането на персонал, в търговията и производството на опаковки, в конструкцията, дизайна и проектирането на опаковки от хартия и Велпапе. С тези хора поехме риска и започнахме да организираме едно сериозно предприятие за производство на Велпапе и опаковки. Разбира се, преминахме през много предизвикателства, имаше и моменти, в които реализирането на проекта изглеждаше много далеч. По времето, когато трябваше да структурираме финансовата рамка и да осигурем финансирането на проекта, започна кризата с коронавируса и инвеститорите, които бяха застаниали зад проекта, отложиха плановете си за инвестиции, банките също поискаха да покажем сериозен инвеститорски ангажимент. Тук, отново благодарение на хората от екипа, успяхме да привлечем голям инвеститор в лицето на Innovation Capital Fund, който се ползва и с голямо доверие пред кредиторите, и така проектът стана възможен. Иновейшън Кепитъл Фонд е с основен инвеститор Фонд на фондовете и е фонд за дялово инвестиране с ресурс по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие, и допълнителен капитал от независими частни инвестиции.

Ст.Н. Фабриката се намира в гр. Каспичан. Как стои въпросът с намирането на кадри?

А.Г. Екипът, който градим, е от млади хора със съвременно виждане и желание да бъдат част от успеха на Им Пак. Разбира се, не е лесно да се

намерят точните хора, които искат да възприемат нашата визия за трудолюбие, отданост, прецизност и преданост към работата. Такива кадри търсим постоянно, търсим ги с професионални консултанти за подбор на персонал, търсим ги и чрез препоръки в бранша. За щастие, интересът към Им Пак като работодател е достатъчен. В екипа ни има хора от големи международни фирми. И... га, те се преместват да работят в гр. Каспичан, защото условията са привлекателни и не отстъпват на никоя еднаrenomирана европейска компания. Наемаме и по-неопитни хора, които преминават през период на обучение. В момента над 50 човека работят на една смяна. Готовим екип и за пускане на втора смяна, тоест още около 40-45 человека. Ако продължаваме да изпълняваме бизнес програмата си, до края на 2022 г. фабриката трябва да работи на три смени и ще даваме прехрана на повече от 150 домакинства.

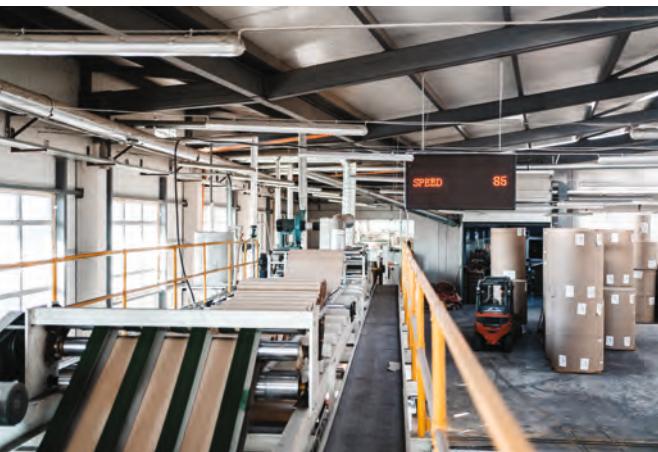
За подготовката на кадри до голяма степен ще разчитаме и на добро партньорство с Химико-технологичния и металургичен университет в София. Им Пак е прекрасно място за всеки млад инженер – га се развие и изгради като добър специалист. Част от нашата стратегия е не само производство на Велпапе и опаковки, а и създаване на специалисти.

Ст.Н. Моля да запознаете накратко нашите читатели с фабриката – от идеята до откриването: оборудване/технология, продукция/асортимент, сировини, пазар...

А.Г. Фабриката! Аз я наричам „Перлата на Североизтока“ в производството на Велпапе и опаковки. Фабриката и оборудването трябва да се видят, защото каквото и да кажа, ще прозвучи самохвално. Оборудването е ново и енергоефективно, представлява най-съвременна технология за съответното производство. На 02 декември 2021 г. направихме своеобразно откриване, на което присъстваха много от нашите контрагенти, партньори и приятели. То включваше обиколка из фабриката „по пътя на хартията“, за да придобият гостите реална представа за мащаба, технологията, създадения ред в производствения процес. Все неща, които говорят за сериозните ни намерения на този пазар. Модерното оборудване и благоприятната локация допълнително превръщат Им Пак във ФАКТОР, не само за България, но и за съседните на нас страни като Румъния, Турция и Гърция.

Оборудването е последна технология на реномирани производители като BOBST, SHTOCK и CURIONI. Имаме Велпапни агрегати за производство на 2- и 3-пластно Велпапе; 7-цветна печатна машина „High flex pre-print“, която произвежда печат с високо качество и дава възможност за икономически изгодна алтернатива в производството на опаковки с офсетов печат; плоска щанца BOBST MASTERCUT 1.6, както и щанцова машина BOBST SPERIA 106E; сгъвачно-лепачната линия е Mistral, също производство на BOBST. Разполагаме и с много други машини, които автоматизират

процесите, например машина за автоматично сглобяване на решетки SOLEMA.

Ст.Н. В момента много сектори се оплакват от нарушени вериги на доставка и недостиг на сировина, имате ли затруднения в подсигуряването на сировината?

А.Г. Да, така е, за съжаление, в нашата индустрия – и в България, и в Европа, а доколкото имам информация, и в Турция, Русия и други държави по света. Вярното решение е да се адаптираме към ситуацията, да развиваме различни алтернативи за доставка на сировина и да поддържаме постоянна голяма складова наличност от необходимия ни асортимент хартии. Да, това със сигурност означава, че са необходими повече оборотни средства, които стоят „замворени“ в склада, и увеличава периода на обращаемост с няколко месеца, но за нас в този момент е по-важно да изработваме поръчките на клиентите веднага и да не поемаме обещания, без да може да ги изпълним.

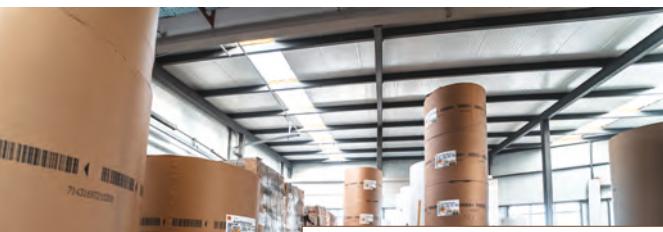
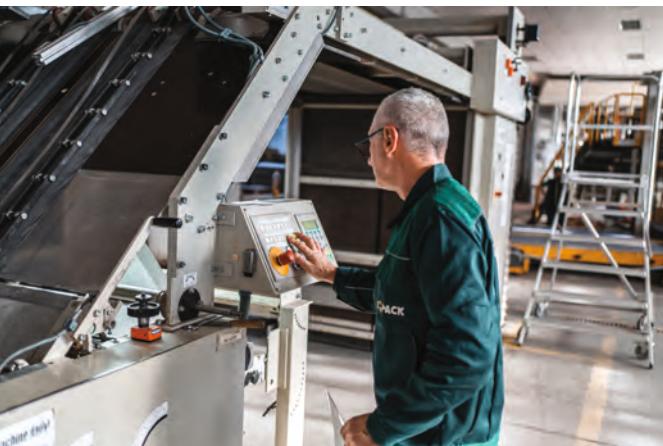
Ст.Н. Доколкото се познаваме, съм убедена, че ще отбелите необходимото внимание на лабораторния контрол по качество на опаковката и велпапето.

А.Г. Лабораторният контрол е свързан с качеството на предлаганите от нас продукти! Качеството е основата, върху която градим развитието на компанията! Не може да се контролира един процес, без да има измерване и резултат, на чиято база да се прави анализ, съответно подобряване на процесите!

Ст.Н. С какво искате да ви разпознават клиентите?

А.Г. Бързина – спазването на сроковете е едно от най-важните неща за всяко производство. Клиентите ни са предимно производствени предприятия, за които нашата опаковка представлява част от производствения им процес. Ако тя се забави, те търпят загуби и се стига до неизпълнение на планове. Това за нас е непопустимо!

Дизайн, проектиране и конструктивни решения – опаковката е дрехата на всяка стока и затова е почти толкова важна, колкото и продуктът, опакован в нея. Инвестирахме в създаване на звено, което може да предложи на клиентите ни икономически ефективни конструктивни решения за техните опаковки. Нещо, което много се подценява, защото клиентите масово възприемат опаковката като константа, която не търпи технологично и конструктивно развитие, но ние искаме да променим това мнение. От дизайна на опаковката може да се повиши презентационното качество на определен продукт, което да даде до повишени продажби спрямо конкурентите. От конструкцията на опаковката зависи транспортната устойчивост и начина на съхранение, включително и при процеса на проектиране може да се вложат материали с различни якостни показатели, които да доведат до икономически по-изгодни опаковки при постигане на желаното качество и дизайн за клиента. Качество без компромис. Това е нещо, което всеки ще види, но то може да се установи единствено и само

Контакти:

Им Пак ООД:
гр. Каспичан
ул. Мадарски конник 3
тел. +35953276960
e-mail: sales@impack.bg;
office@impack.bg

В практиката от използването на нашите продукти. Всичките ни усилия и инвестиции в машини, специалисти, инженери, използвани продукти, производствен процес и лаборатория за контрол на качеството са насочени за затвърждаване на позицията ни за Качество без компромис.

Ст.Н. Социална политика, екология?

А.Г. Грижата за нашите служители, осигурявайки им безопасни и здравословни условия на труд, е от съществена важност за нас. В благоприятна среда по-лесно се твори и създава.

Им Пак е компания с „Green life“ насоченост, дори зеленият цвят в логото ни „казва“ това. В състава на предлаганите от нас продукти влизат 80% рециклирана хартия и 20% хартия от свежи влакна, които също подлежат на рециклиране.

Тук е моментът да загатна, че Им Пак планира няколко инвестиции с такава насоченост, но ще ги запазя в тайна. Когато му дойде времето!

Ние всички вярваме, че Им Пак ще се наложи като дефиниция за качество и коректност. Защото....! Ние знаем как! – това е нашият девиз.

Ст.Н. Благодаря за интервюто, за доверието към списанието. Редакционният екип и издателят ИЦХ Ви пожелават успешен старт и нормална работа, много и надеждни клиенти! На добър час!

А.Г. Огромни благодарности към екипа на ИЦХ за подкрепата, вярата и доверието!

ЧЕТВЪРТИЯТ ЕВРОПЕЙСКИ ДЕН НА ХАРТИЕННАТА ТОРБА

„Наша отговорност е да вдъхновяваме промяната и да играем активна роля в нея, допринасяйки за създаването на по-добър свят.“

Mondi Group

Европейският ден на хартиената торба се чества на 18 октомври всяка година. Инициативата е на платформата The Paper Bag от 2018 г. Целта е да се повиши осведомеността на потребителите относно хартиените торбички за пазаруване – като устойчиви и ефективни опаковки, които допринасят за борбата с климатичните промени и за регуцирането на замърсяването на околната среда. В свят, изправен пред променящи се изисквания заради глобализацията, климатичните промени и недостига на суровини, потребителите все повече вземат избори на устойчив начин на живот. Използването на хартиени торбички е израз на този модерен начин на живот – той помага в борбата с климатичните промени и намалява пластмасовите отпадъци в околната среда. Поечането на отговорност за околната среда може да бъде толкова просто и е важно за опазването на нашата планета за бъдещите поколения. [1]

The European Paper Bag Day takes place on 18 October every year. It was launched by “The Paper Bag” platform in 2018. The annual action day aims to raise awareness among consumers about paper carrier bags as sustainable and efficient packaging that contributes to fighting climate change and environmental pollution. [1]

Available online at: <<https://www.facebook.com/PerformancePoweredByNature/>>

Тазгодишните събития и дейности са фокусирани върху различни аспекти на това как хартиените торби допринасят за устойчивото бъдеще.

„Колегите във Виена празнуват, затваряйки цикъла с нашата хартия EcoVantage, с рециклирани влакна...

Вие също можете да празнувате, като използвате хартиени торбички за своите хранителни или модни продукти – и накрая, но не на последно място... – да ги използвате няколко пъти преди рециклиране.“ [2]

Mondi Group

MONDI GROUP: ЗАЕДНО, НИЕ МОЖЕМ ДА БЪДЕМ ПРОМЯНАТА

♦ Направете хартиената торба специална, за да я използвате отново!

Повторното използване на вашата хартиена торба е показателно за устойчив начин на живот, който е едновременно и модерен, и отговорен.

♦ Повторно използване = отговорност

► Тест за издръжливост

Хартиените торби са по-здрави и устойчиви, отколкото си мислите – тестове показват, че стандартна хартиена торба може да носи до 11 kg и да бъде използвана няколко пъти.

► Устойчиви опаковки

Когато наближи времето за изхвърляне на хартиената торба, е добре да знаете, че тя е 100% рециклируема. Използването на хартиена торба – устойчива алтернатива на пластмасата, допринася за положителната екологична промяна, за понижаване на въглеродните емисии, генериирани на сметищата.

► По-добри за околната среда

Ако хартиената торба не попадне във веригата за рециклиране?

Тя е 100% биоразградима, нужни са 2-5 месеца за естественото ѝ разграждане. Бидејки компостируема, няма вреда за околната среда.

► Повторно използване в действие

Хартиената торба може да бъде част от нашия начин на живот по повече от един начин. От функционални ползи до креативни приложения – повторната употреба е основна характеристика на устойчивата опаковка. [3]

НОВА ВОДОУСТОЙЧИВА ХАРТИЕНА ТОРБА ЗА ПАЗАРУВАНЕ ОТ MONDI

Mondi и Taurus Packaging създават торбичка за пазаруване за многократна употреба, която може да носи хранителни продукти и отговаря на нуждите на южноафриканския пазар за търговия на дребно. Advantage Kraft Plus на Mondi с висока здравина в мокро състояние превърща тази хартиена торба в чудесна алтернатива на пазар, където традиционно се изпол-

Снимка: Mondi

зват полиетиленови торбички. Крафтхартията за торбички за пазаруване на Mondi е достатъчно здрава за южноафриканските метеорологични условия, включително влажност. В сътрудничество с Taurus Packaging ще бъдат произвеждани 2 млн. хартиени торбички за пазаруване месечно, с използването на хартията на Mondi, осигуряваща рециклируемост, възстановяемост. Хартията е PEFC-сертифицирана; алтернатива (с устойчив производ) на пластмасата. [4]

ИЗТОЧНИЦИ/REFERENCES:

[1] Available online at: <<https://www.thepaperbag.org/european-paper-bag-day>>

[2] Available online at: <<https://www.facebook.com/PerformancePoweredByNature/>>

[3] Available online at: <<https://www.paperbagday.eu/paper-bags/>>

[4] Matthis, Simon. New wet strength paper shopping bag from Mondi. October 04, 2021.

Available online at: <<https://www.pulppapernews.com/202104/12926/new-wet-strength-paper-shopping-bag-mondi>>

We will.

ПРОМЕНЯМЕ БЪДЕЩЕТО С ОПАКОВКИТЕ ОТ ВЕЛПАПЕ

Екологичният подход се превърна от добра стратегия за Корпоративна социална отговорност (CSR) в задължителна област за бизнеса. Ако допреди няколко години екологичният аспект на правенето на бизнес беше екзотика и стоките се продаваха във физически магазини, с разнообразие от найлонови торбички и пластмасови контейнери за опаковане на продукти, вече и законодателно наблюдаваме промяна в отношението както на производители, така и на потребители. В световен мащаб, компаниите срещу използването на продукти и опаковки от или съдържащи неразградими елементи бавно, но категорично променят пейзажа. Новите тенденции в опаковъчната индустрия се обръщат към изцяло екологични решения. Съвременният бизнес разбра, че пластмасата разрушава не само околната среда, но и неговия имидж. Клиентите са чувствителни към промените в околната среда и очакват компаниите да се адаптират. В известен смисъл рециклираният картон, в частност вълнообразният картон (Велпапето), се превърна в най-доброто решение поради факта, че картонената кутия е „жив“ – това е материал, произведен от рециклирани хартиени влакна и дървесина от устойчиво управлявани гори, което го прави напълно екологичен.

Какво е бъдещето?

Устойчивост – всички решения, които помагат на околната среда да процъфтява и живее. На хоризонта можем да видим все повече

зрижа и отговорност. Пазаруването онлайн често е свързано с получаването на продукти в опаковки от Велпапе (кашони). Със сигурност може да се каже, че картонът се превърща във водеща тенденция в опаковъчната промишленост. Пазарът на Велпапни опаковки се разрасства бързо, с помощта на експанзията на електронната търговия и развитието на технологиите за печат. Продажбите на гречно при е-търговията продължават да нарастват и глобалната индустрия за опаковки от Велпапе расте по-бързо от очакваното. Собствениците на марки/брандове сега имат нужда от вторична опаковка, за да пренесат имиджа си в дома, а не само в търговските обекти. Това разширява необходимостта производителите да пренесат висококачествени графични дизайни върху самите транспортни опаковки.

Свидетели сме и на възпитателни тенденции, в които големи брандове дават възможност за повторна употреба на опаковката на закупения продукт, със силен игрови елемент, насочен към семейството, свободното време и забавленията с децата върви, като от обратната страна на опаковката има контури, указващи как да се превърне в къщичка или си卢ет на животно.

Fit-To-Product

Опаковките Fit-To-Product (FTP; пригодени към продукта), или box-on-demand (опаковки по поискване), произлизат от електронната търговия, водени като цяло от нуждите на специализирани про-

We Change the Future with Corrugated Packaging

The environmentally friendly approach has turned from a good Corporate Social Responsibility strategy to a mandatory area for the business. If until a few years back the environmental aspect of doing business was exotic, and the goods were sold in physical stores, with a variety of plastic bags and plastic containers for product packaging, now we are legally seeing a change in the attitude of both manufacturers and consumers. Worldwide, campaigns against the use of products and packaging, made of or containing non-degradable elements are slowly but surely changing the scene.

New trends in the packaging industry are turning to entirely environmentally friendly solutions. The modern business has realized that plastic destroys not only the environment but also its image. Customers are sensitive to the environment changes and expect companies to adapt. In a sense, recycled cardboard, in particular corrugated board, has become the best solution, due to the fact that the cardboard box is "alive" – it is a material made from recycled paper fibers and wood from sustainably managed forests, which makes it completely environmentally friendly.

What is the future?

Sustainability – all solutions that help the environment to prosper and live. We can see more care and responsibility on the horizon. Shopping online is often associated with receiving products in corrugated packaging (cartons). Certainly, can be said that cardboard is becoming a leading trend in the packaging industry. The corrugated packaging market is growing rapidly, thanks to the e-commerce expansion and the development of printing technologies. E-commerce retail continues to grow, and the global corrugated packaging industry is growing faster than expected.

Brand owners now need 2-nd packaging to bring their image home, not just retail. This expands the need for manufacturers to transfer high-quality graphic designs to the transport packaging itself.

We are also witnessing educational trends in which big brands are giving opportunities for reuse of the packaging of the purchased product, with a strong gamification aimed at

гавачи. Тази технология позволява производството на персонализирани вторични опаковки въз основа на действителния размер на продукта, който се опакова, включително неправилни форми. За крайния потребител това премахва необходимостта от големи запаси от кутии със стандартен размер, които често се нуждаят от обилини количества пълнеж.

В крак с нуждите на пазара, Dunapack Packaging Plovdiv разработва и доставя широка гама опаковки от Велпапе за всички индустрии. Това са добре познатите за транспорт и съхранение на хранителни, фармацевтични, перилни, почистващи, стъклени и метални изделия, електроника и оборудване, включително опаковки, готови за рафта (SRP), дисплеи, касетки за плодове и зеленчуци, Fit-To-Product (FTP), нестандартни опаковки по задание на клиента.

На магадишиното издание на Конкурса за най-добра опаковка „Приз Пак 2021“, една от наградите отново получи Dunapack Packaging Plovdiv за своята „Персонализирана опаковка за онлайн търговия“, с предназначение за хранителни продукти – паста и сосове PASTIAMO. Опаковката може да побира 6 бурканчета сосове и 3 кутии паста, като вътрешната част включва различен тип разделителни елементи от Велпапе, за сигурен и безопасен транспорт. В зависимост от комбинацията продукти, избрани от клиента, се оформят 4 типа кутии с различни вложки, като самата опаковка е универсална и за 4-те разновидности.

Друг претендент, достоен за награда, бе „Иновативна много компонентна опаковка за декоративни керамични площи“. Опаковка за два реда ъглови керамични площи, с подобрена конструкция посредством вложки. Поради специфичната форма и крехкост на продукта, празните места са запълнени с вложки, които са неразделна част от опаковката и се оформят чрез сгъване. По този начин клиентът елиминира госящото ползване на стиропор и опаковката става напълно рециклируема.

Едновременно доверен и иновативен, отговорен и ефикасен, икономичен и напълно персонализиран – когато става въпрос за опции за опаковане, които могат да отговорят на всяко предизвикателство, като същевременно осигуряват устойчивост, – вълнообразният картон е естественият избор.

В унисон с развитието на пазара и повишенното търсене на екологични опаковъчни решения, Dunapack Packaging Plovdiv продължава интензивната си инвестиционна политика, като непрекъснато добавя към портфолиото си нови технологични възможности.

С високотехнологичен машинен парк и екип от специалисти, които непрекъснато повишават знанията си и чрез участия в международни форуми, Dunapack може и е верният партньор на компаниите за подобряване на екологичния им поглед, че се отнася до опаковки.

family, free time and fun with children at home, and on the back of the package there are outlines indicating how to turn into a house or silhouette of an animal.

Fit-To-Product

E-commerce-based Fit-To-Product (FTP) or box-on-demand packaging, generally driven by the needs of expert e-commerce vendors. This technology allows the production of customized secondary packaging based on the actual size of the product being packaged, including irregular shapes. For the end user, this eliminates the need for huge stocks of standard-size boxes, which often need large amounts of filling.

Keeping pace with the needs of the market, Dunapack Packaging Plovdiv develops and supplies a wide range of corrugated packaging for all industries. These are not only well-known packaging for transport and storage of food, pharmaceutical, detergents, glass and metal products, electronics and equipment, including Shelf ready packaging (SRP), displays, fruits and vegetables crates, Fit-To-Product (FTP) and custom-made packaging.

At this year's edition of the Competition for the Best Packaging "Prize Pack 2021", one of the awards was received by Dunapack Packaging Plovdiv for its "Personalized packaging for e-commerce", intended for food products – pasta and sauces PASTIAMO. The packaging could contain 6 jars of sauces and 3 boxes of pasta in total, and the inner part also includes different types of corrugated separators for safe and secure transport. Depending on the product combination chosen by the customer to be included in the package, 4 types of boxes with different inserts are formed.

Another contender worthy of an award was "Innovative multicomponent packaging for decorative ceramic tiles". Packaging for two rows of corner ceramic tiles, with improved construction by inserts. Due to the specific shape and fragility of the product, the empty spaces are filled with inserts, which are an integral part of the package and are formed by folding. This way the customer eliminates the previous use of Styrofoam and the packaging becomes fully recyclable.

Trustworthy and innovative at the same time, responsible and efficient, economical and fully personalized – when it comes to packaging options that can meet any challenge while ensuring sustainability – corrugated cardboard is the natural choice.

In line with market development and increased demand for environmentally friendly packaging solutions, Dunapack Packaging Plovdiv continues its intensive investment policy by constantly adding new technological opportunities to its portfolio.

With a high-tech machine park and a team of specialists who are constantly improving their knowledge also through participation in international forums, Dunapack can and it's the right partner of the companies when it comes to packaging to improve their ecological vision.

Dunapack Packaging Plovdiv

ВОДОРАСЛИТЕ – АЛТЕРНАТИВЕН ИЗТОЧНИК НА ВЛАКНА ЗА ХАРТИЯ И КАРТОН?

ALGAE - ALTERNATIVE SOURCE OF FIBERS FOR PAPER AND CARDBOARD?

DS Smith проучва как влакната от водорасли може да се използват като суровина за производството на хартия и опаковъчни продукти на фона на нарастващото търсене на устойчиви стоки/изделия от клиентите и потребителите.

На използването на водорасли в нашата мрежа от опаковки може да се гледа като на алтернативен на дървесината източник на влакна. След първоначалното изпитване проучваме и потенциала на водораслите да играят важна роля за намаляване използването на пластмаса, действайки като бариерно покритие за замяна на базираните на петрол опаковки, използвани за защита на много храни.

Разговаряме с редица биотехнологични компании за проучване използването на влакна от водорасли в опаковъчни продукти като картонени опаковки, хартиени обвивки...

Като лидер в сферата на устойчивостта, нашето проучване на алтернативни суровини и източници на влакна има потенциала да бъде повратно събитие за клиентите и потребителите ни, все повече искащи продукти, които са лесно рециклируеми и с минимално влияние върху околната среда. Морските водорасли са един от многото алтернативни природни материали, които разглеждаме отблизо, и докато повечето хора вероятно ги асоциират с плаж или като съставка на суши, те може да имат някои вълнуващи за нас приложения – да ни помогнат да създадем следващото поколение устойчиви хартиени и опаковъчни решения, казва **Thomas Ferge**, директор Paper and Board Development към **DS Smith**.

Пребивайши широкия спектър от приложения, водораслото в производството е разрастващ се пазар. Прогнозира се стойността само на европейската промишленост на водорасли да бъде близо 8 млрд. £ до 2030 г., генерирайки около 115 000 работни места.

Проектът за водорасли е част от нашата програма за R&D в сферата на кръговата икономика, на стойност 100 млн. £, обявена по-рано т.г. Работата върху естествените влакна включва и други алтернативни природни материали като слама, коноп, мискантус и памук, както и по-необичайни източници като селскостопански отпадъци, например какаови черупки или захарна тръстика (целулозните влакна, останали след обработката на захарната тръстика, се преработват).

Кръговата икономика е в сърцето на нашата стратегия „Сега и след това / Now and Next“, с фокус върху затварянето на цикъла чрез по-добър дизайн, опазване на природните ресурси, като се възползваме максимално от всяко влакно, намалявайки отпадъците и замърсяването чрез кръгови решения... До 2023 г. **DS Smith** ще произвежда 100% възобновяеми или рециклируеми опаковки и целта ѝ е до 2030 всичките ѝ опаковки да бъдат рециклирани или многократно използвани.

*Източник/Source: Could Seaweed be used as an alternative fibre source for paper and packaging? August 18, 2021.
Available online at: <<https://www.paperfirst.info/could-seaweed-be-used-as-an-alternative-fibre-source-for-paper-and-packaging/>>*

ЧУДЕСА ОТ ВЕЛПАПЕ

Скулпторът, изbral вълнообразния картон (велпапето) за материал на своето творчество. Талант, признат от Фондацията „Хенри Мур“, за когото разказва и 70-минутният филм „Хартиеният човек“. Чувствителен към съвременните екологични проблеми, той ги пресъздава в триизмерни портрети на хора и животни, анатомични модели, мебели (в реален размер)... И така: Кой е Джеймс Лейк...

Liberty Festival

ЦХ: Кой е Джеймс Лейк?

Джеймс Лейк: Художник с увреждания. Имам и дислексия. Всичко това влияе на начин ми на работа.

Работя с вълнообразен картон като средство за създаване на 3D-скулптури. Работя с един обикновен материал, за да покажа какво е възможно да се направи с картона.

Правя изкуство повече от 25 години – това са лични произведения, поръчки или част от проекти на общности/училища.

Роден съм в Югозападен Лондон. На 13 години се преместих в Екситър. Все още живея и работя в Девън. Наскоро разгледах студио, но мисля, че то не предлага много повече от това, което вече имам в преустроения си гараж.

След дълъг процес на възстановяване от болест отмидах в Exeter College и завърших Art Design Foundation Diploma. Получих място в Camberwell UCLA, започнах в Wimbledon School of Art, след което се преместих в Plymouth University.

ЦХ: Как решихте да възхнете живот на велпапето, създавайки велпапни скулптури? Изашо вълнообразен картон?

James Lake: В интерес на истината никога не съм седнал да си мисля „Искам да бъда художник“. След заболяването – с дълъг период на възстановяване у дома, имах нужда да творя – открих, че искам да правя „нещо“. Желанието ми се превърна в работа в нестудийна среда (спалнята). Използвах леснодостъпни (евтини, безплатни) материали от супермаркета – вълнообразен картон. Открих, че картонът е лек и лесен за изграждане на по-малки части, които могат да се слобоят в по-голяма скулптура. Обикновено използвам самозалепваща лента и след това залепвам произведението с пистолет за лепило.

Започнах с творчески проект с местен следучилищен клуб – това беше началото на моята практика по изкуства в общност. Картонът е страхотен материал – можете да „построите“ всичко с него. Той не е елитарен или привилегиран, не е скъп материал като мрамора. Всеки може да работи с него. Евтин, леснодостъпен, лек, рециклиран, не изисква студио или специално оборудване. Харесва ми идеята, че можеш да променяш и адаптираш работата... – това не са сложни процеси. Просто залепвате частите на картона заедно. Изразявате

WONDERS FROM CORRUGATED BOARD

The sculptor who chose corrugated board as the material of his art developments. A talent recognized by the Henry Moore Foundation; whose life, work and family are also described in the 70-minute film "Paperman". Sensitive to the contemporary environmental issues, he recreates them in three-dimensional portraits of people and animals, anatomical models, furniture (in life size) ... So: Who is James Lake ...

CH: Who is James Lake?

James Lake: A disabled artist, I'm also dyslexic. All these things influence the way I work.

I work with the medium of cardboard to create 3D sculptures. I work with 1 simple material to show what's possible with cardboard.

I've been making art for over 25 years, these are either personal pieces, commissions or as part of community/school projects.

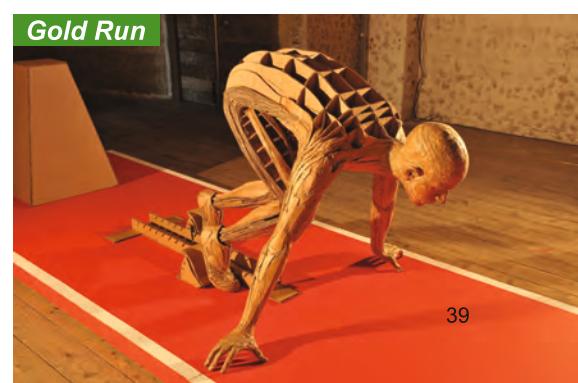
I was born in southwest London and moved to Exeter aged 13. I still live and work in Devon. I've recently looked at a studio space but think it doesn't really offer much beyond what I already have in my converted garage.

After the long process of recovering from illness, I went to Exeter College – and finished an Art design Foundation diploma. Got a place at Camberwell UCLA, started at Wimbledon School of Art, then relocated to Plymouth University.

CH: How did you decide to breathe life into corrugated board, making corrugated sculpture? And why corrugated board?

James Lake: In truth – never sat down and thought 'I want to be an artist'. After illness – with a long time at home recovering, I needed to make art – I found I wanted to make things. It became work in a non-studio environment (bedroom) and I used easily resourced (cheap, free) materials from supermarket – the cardboard. I found cardboard to be lightweight and easy to build in smaller sections that could be assembled into a larger sculpture. I use masking tape and then glue the work with a glue gun at a later date.

Started with a community art project with local after school club – this was the start of my community arts practice. Cardboard was just a great material. You could build anything with it. It wasn't elitist or privileged – wasn't an expensive material like marble-anyone could work with it. Cheap, easy to find, lightweight, recycled, doesn't need a studio or special equipment. I like the idea you can change and adapt

обратно, ако е необходимо. Процесът на производство е органичен, не е нужно да преминава през други процеси. Всичко е една дейност. Може да се направят по-малки части и да бъдат сглобени в по-голямо цяло. Обикновено връщам проекта външи с велосипед от колежа, за да го завърша по-късно, поставен в полиетиленова торбичка на моята триколка. Работата създава екологичен аспект. Винаги се е оценявала работата на художника с материала, а не цената на материала. Сега това се вижда в глобална среда – постепенна промяна на начина, по който оценяваме ресурсите на планетата.

ЦХ: Базирате ли работата си около определена тема?

Джеймс Лейк: Получавам поръчки – според краткото описание на проекта – Ikea, Exeter Medical School, Exeter Chiefs Rugby, театриални групи, хотели. Също така и необичайни възможности като тази в Lucca, Италия, с техния фестивал за скулптури от хартия. Художествени работилници в училища и общиности; проекти на музеи, училища и общиности. Има голямо разнообразие от възможности.

Лични творби – универсална тема е отправната точка, например в момента работя върху „младостта“. Младите, израстващи в климата на глобално затопляне. Произведението взема под внимание и правителствата, рециклиращите икономики – темата е климатичните промени/влиянието върху по-младото поколение.

ЦХ: Много емблематична в наши дни е скулптурата „Ефекти на локдауна“. Асоциацията на дървото със здравето на белите дробове и коронавируса, климатичните промени и обезлесяването е много интересна...

Джеймс Лейк: Ясната идея/тема „Ефектите на локдауна“ е центрирана около локдауна и влиянието върху моя син, тинейджър. Харесва ми, че не винаги имам отговори. Има въпроси, на които трябва да отговоря в произведението, за които гори не съм наясно в началото, но ако го оставим с отворен край, е вълнуващо, когато се случи нещо неочаквано – като един ден да поискате да направите малко дърво, което след това да обърнете с главата надолу и да го поставите в гръдената кухина на произведението. Преобръна се в дърво, странен гръбначен стълб, дори в бял дроб и изглежда резонира с усещането на локдауна.

ЦХ: Бихте ли споделили нещо повече за любимото си произведение, което сте направили досега?

Джеймс Лейк: Любимо произведение – имам гве. Първото, моят баща – „Седейки безцелно“. Направено е преди 25 години, преди да отмига на курс в колежа. Представя баща ми, седящ, докато чака да бъде съкратен от работа. Второто, „Време“ – скулптура на моята майка, портрет, започнат преди 12 години, но останен на рафта. Върнах се към него в края на локдауна, когато майка ми наближаваше 75 години и беше болна. Исках силно да я запаметя – нея, нейния живот и нейните мисли.

Тези произведения се увеличават с всяка изминалата година и тихо придобиват значение по пътя. Очаквам с нетърпение да завърша настоящата си скулптура и съм развлечуван от посоката, която може да поеме – въпреки че имам тема, не е задължително да имам предварително дефиниран резултат. Нещата се развиват и могат да се променят с влияния, новини, семейство, начина, по който се чувстват и т.н. Искам да включа рисунка, направена от най-малкия ми син, в произведението и ще видя докъде ще ме отведе това.

ЦХ: Благодарим Ви много, господин Лейк. За нас беше голямо удоволствие да проведем този разговор. Желаем Ви здраве и успех в развитието на Вашето изкуство.

Sitting without Purpose

Time

the work... – it's not complicated processes. You are just taping and gluing cardboard together. Carving back if needed. The making process is organic, it doesn't need to go through other processes. Its own process all in one activity. It can be made in small parts and assembled into a larger whole. I used to cycle my work back home from college to finish it later, carrying it in a plastic bag on my tricycle. The work developed an environmental aspect. It's always been about valuing the artist working in the material rather than the cost of the material. Its seen now in the global environment, a considered gradual shift in changing how we value the planet's resources.

CH: Do you have a theme you base your work around?

James Lake: I get commissions – according to the project brief – Ikea, Exeter Medical School, Exeter Chiefs Rugby, Theatre groups, Hotels. Also, unusual opportunities like in Lucca Italy with their paper sculpting festival. School and Community art workshops; museums, schools, community projects. There is a large variety to the opportunities.

Personal works – a universal theme is the starting point, e.g. currently working on 'youth'. The young growing up in climate of global warming. The work also considers governments, economies recycling – theme is climate change/impact on younger generation.

CH: The sculpture "Effects of Lockdown" is very emblematic in our days. Association of the tree with lung health and COVID, climate change and deforestation, is very interesting...

James Lake: 'Effects of Lockdown' clear idea/theme is centred around the lockdown and impact on my teenage son. I like I don't always have the answers. There are questions to answer in the work I'm not even aware of at the start, but if you keep it open ended, the exciting things are when something unexpected happens – like one day wanting to make a small-scale tree that then got turned upside down and placed in the chest cavity of the work. It became a tree, a strange spine, or even a lung and it seemed to resonate with the feeling of the lockdown.

CH: Thank you very much, Mr Lake. It was a great pleasure for us to have this conversation. We wish you health and great success of your arts development.

Exeter Chiefs Rugby Totem Pole

The Art of Recycling

Brewhouse Arts Centre

Ikea Commission

Taschenbuch der
Papiertechnik

3. Auflage

HANSER

Преди десет години представихме първото издание на книгата на проф. Юрген Блехшмит „Книга **джобен формат по производство на хартия**“ (ЦХ, 1-2/2010). Тя беше посрещната с голям интерес – превърна се в справочник на специалистите в тази област, в образованието и практиката, не само в немскоезичните, но и в други страни, в т.ч. и нашата.

Проф. Блехшмит няма нужда от представяне. Той е добре познат на специалистите като добър приятел на българската целулозно-хартиена промишленост (ЦХП) и на сп. *Целулоза и хартия*. Винаги в крак с времето по отношение на световните досягания в развитието в хартиения отрасъл, издаде и второ, актуализирано, издание на книгата. И ето, днес държим върхете си третото, разширено, издание на **TASCHENBUCH DER PAPIERTECHNIK**, в съавторство на проф. Блехшмит и неговия възпитаник проф. Науйок от Висшето училище за приложни науки в Мюнхен – уважаван специалист в областта на хартиеното производство. Познавам го от времето, когато беше асистент в катедрата Папиртехник към ТУ-Дреизен. (Покъсно имах удоволствието да посетя чудесно оборудваната – най-вече от него – лаборатория по производство на хартия в Мюнхен.)

Третото издание е изцяло преработено и разширено. За пълнота и меродавност са привлечени изявени експерти от Германия и от други страни. Възгледа списък на външни автори са

и проф. Клаус Фишер, проф. Стефан Клееман, г-р инж. Сабине Хайнеман, г-р инж. Кристиан Бойриш, които лично познавам.

Трудът е с обем 746 страници, съдържа 17 раздела, всеки от тях с богата информация, подплатена с голям брой фигури и таблици, всички актуални към настоящото състояние на световното хартиено производство по отношение на сировинна база, техника, технология и терминология. Тук бих искала да обърна особено внимание на сировинната база – в това издание е включен нов раздел – използване на едногодишни растения от земеделието като слама, захарна тръстиката и багасо от нея, коноп, на бамбук, треви и гр. за получаване на биогенни влакна за производство на хартии и картони. Отделено е голямо внимание на отпадъчната хартия (ОХ) като основна сировина за хартиената промишленост. Представени са най-новите постижения в областта на техниката и технологията в този сектор. В началото и на това издание е посочена актуалната терминология в областта на хартията, като сега е представен и **Лексикон на видовете хартии** – нещо много полезно за специалистите от производството, търговията, образователните и изследователските институтути.

Книгата започва с кратка информация за историята на хартията, след което в подобаващ обем е направен хронологичен преглед на сировините за хартиеното производство – дървесинна маса, целулоза, споменатите по-горе ОХ и био-

генни влакна, добавките (ХСВ). Акцентът естествено е върху хартиеното производство: подготвка на влакнестите сировини, процесите в различните секции на хартиената машина (от напорната кутия до ролапарата), обработка на хартията (от каландър до форматиране и опаковане), облагородяване на хартията и картона (насяне на пигментно покритие), преработване на хартията, водно стопанство, контрол на процесите и техника на изпитване, разход на енергия.

След като се запознах с книгата на проф. Блехшмит и проф. Науйок **TASCHENBUCH DER PAPIERTECHNIK** (третото издание), я препоръчвам с убеденост на университетите, Висшите училища, професионалните гимназии, които подготвят специалисти за ЦХП, както и на научните институти и предприятията от този бранш, а така също и на работещите в полиграфията и в търговски фирми, доспявящи хартии и картони за нея, не само в Германия, а и в други страни, в т.ч. и България.

Бих искала да изкажа благодарност на авторите за предоставеното ми изключително издание и да изразя моите адмирации към издателството Carl Hanser Verlag, München, за чудесното полиграфическо оформление на книгата. Така авторите и издателството предоставят на заинтересованите специалисти едно наистина ювелирно издание за хартията.

Доц. г-р инж. Станка Недева

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ ЕДНО ЮВЕЛИРНО ИЗДАНИЕ ЗА ХАРТИЯТА

*Книгата на проф. Юрген Блехшмит и проф. Ханс-Йоахим Науйок
по производство на хартия – третото издание на
TASCHENBUCH DER PAPIERTECHNIK, Вече е на книжния пазар*

ГАЛЕРИЯ „ГРАНИТ“ – ЕДНО ЧУДЕСНО ОСТРОВЧЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ДУХ

Нашите читатели сигурно помнят това име – село Гранит – с информацията за хилядолетния ъб. Днес ще Ви запознаем с Галерия „Гранит“, една от малкото действащи и оцелели селски галерии, която тази година навършила 15 години. И по повод годишнината моите земляци, начело с художника Тоню Цанев и с активното съдействие на една енергична жена, бих я нарекла съвременна будителка, Антония Маринова, организират Коледна изложба в НЧ „Христо Ботев – 1926 г.“ – Живопис, графика, скулптура, фотография, мултимедия, открита на 11-ти декември. Предоставяме сумата на организаторите.

В основаната през 2006 г. Галерия са подреждани над 40 самостоятелни и общи изложби на български и чужди творци. Емблематични остават тези на Гео Милев (рисунки и карикатури, 2006 г.), Анатолий Каракимов (Графика – Русия, 2008 г.), Костадин Костадинов (графика, 2009 г.), Таньо Митеев (живопис; роден в с. Гранит), Вселенски Зограф Валентин Пуцелов (Брезовската Света гора, 2014 г.; Старинни реклами от миналия век) и др.

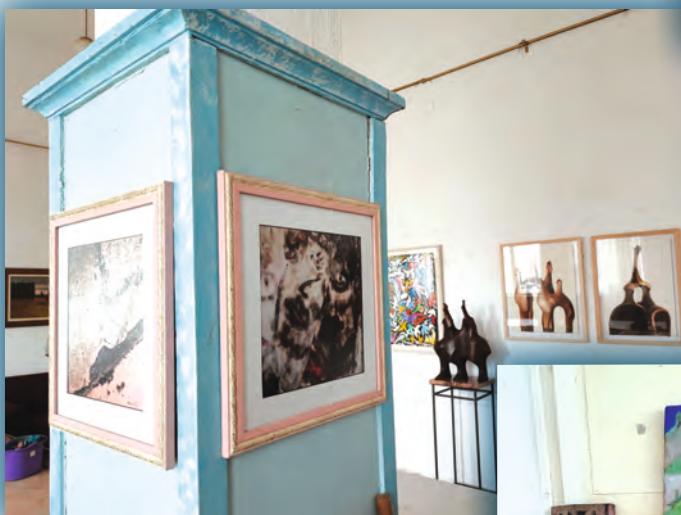
С чувство за хумор, което се вижда и в творбите на Тоню Цанев, председател на Читалището и основател на Галерията, творческият живот в селото кипи. Той продължава да организира изложби и дава изява на млади автори и утвърдени творци от страната и чужбина. В селото през последните години се заселват млади семейства, които се занимават с биоизделие, пчеларство и фермерство. Има и чужденци, също избрали за свой дом Гранит. В експозицията „На Коледната изложба“ участват със свои творби известни съвременни художници, носители на международни и национални награди, като Иван Томев – скулптура, Чавдар Маринов и Бояна Попова – живопис, Антония Маринова – Crazy фотография, както и младите творци на Гранит: Таньо Павлов и Зорница Димова – живопис, Валерия Александрова – графика, Десислава Тодорова – Мултимедия. В изложбата се включва и Трауде Ценц, избрала да живее в селото. Училищите от училище „Пейо Яворов“ също взимат участие.

Тоню Цанев е авторът и на единствения „Музей на мотиката“, в който има над 150 експоната. „Най-голямата мотика в света е 78 килограма. То самият музей е уникален, тъй като по света не съм чул да има друг, но това е категорично най-голямата мотика в света и може да влезе в книгата на Гинес. Тук, обаче, има проблем с нея. Тя, че е най-голяма, е вярно, но никога копано ли е с тая мотика? Не! Не е копано и с най-малката мотика, която е с размер на палец“ – казва Тоню.

Много от сградите в село Гранит са изрисувани по идея на Цанев, инициатор на местния Графити фест, провеждан 7 години. Сега цялата артистична общност на Гранит се обединява – заедно да опази и съхранят създаденото, за да се предава на младите и да се развива културен, еко и исторически туризъм. Село Гранит е известно и с най-старото сърво в Европа (ъб на 1 700 години), което често е възхновявало Златю Бояджиев, рисувал го в картините си.

Текст и снимки:
Антония Маринова – с. Гранит

Atoniya Marinova acquaints us with **Granit Gallery**, one of the few active and survived rural galleries turned 15 years old. On December 11, the Christmas exhibition Painting, Graphics, Sculpture, Photography, Multimedia was opened at the Christo Botев – 1926 Community Center.

РЕКВИЕМ ЗА ЕДНА КОЛЕЖКА И ПРИЯТЕЛКА

Отиде си **Иванка Николова!**

Тя беше цяла „епоха“ за списание Целулоза и хартия! От появяването му то беше като свидна рожба за нея, до последния ѝ дъх. Член на редакционния колектив (от създаването на списанието), тя беше моторът, който движеше редакционната дейност – редактор с изключително висока грамотност, организатор, връзка между редакцията и печатницата, участваш в конференции и симпозиуми, в срещи в ДСО „Целулоза и хартия“, поддържащ постоянно връзка с членовете на редколегията, с директорите на предприятията, с авторите на статии, осигуряваш рецензенти и преводачи, стилови и технически редактори. Беше човек с неизчерпаема енергия! И когато след промените през 1990 г. в страната и след закриването на ДСО „Целулоза и хартия“ по-нататъшното му издаване беше под въпрос, в този труден момент тя пое списанието като главен редактор. С много усилия успя да го спаси, като издаде няколко книжки, което си беше направо подвиг! Да, подвиг е точната дума, като се има предвид несигурната тогава ситуация в отрасъла – нямаше го вече ДСО, което да финансира издаването на списанието, директорите на предприятията не бяха сигурни за постовете си и трудно даваха пари за него, авторите на статии бяха объркани ... Аз бях свидетел на усилията, които полагаше тази борбена жена. И когато на събрание на т. нар. Консорциум на ЦХП, в които участваха всички директори на предприятия и служители на

МИ, се постави въпросът за съдбата на сп. Целулоза и хартия, се намериха хора, които бездушно изказаха мнение временно да се преустанови издаването му, Иванка Николова, която седеше до мен, се разтрепери, не беше на себе си. Аз също бях шокирана. Станах и отидох при директора на Института по целулоза и хартия Красимир Савов и тихо му казах: „- Краси, ще позволим ли да се закрие списанието?“. И вдигама бяхме тясно свързани с това издание. Той ми отговори: „- Спокойно. Няма да го позволим.“ След това се обърна към присъстващите с думите: „- Колеги, Институтът ще поеме издаването на списанието, но очакваме да помагате“. Печатният орган на ЦХП беше спасен. И така, ИЦХ започна да издава сп. Целулоза и хартия, като аз поех отговорността да бъда главен редактор. Иванка Николова беше не просто доволна, тя беше щастлива от решението и през всичките тези години ни благославяше – Краси и мен. Докато позволяваха силите ѝ, остана член на редакционната колегия, помагаше с материали, съвети, запазване архива на списанието... Последните години, когато ѝ носех новоизлезия брой, тя го галеше и целуваше, благодарейки на Бога.

И сега, когато пиша този „реквием“ в Деня на будителите (а тя беше за мен истински съвременен будител!), съм сигурна, че Ваня, презърната там горе дъщеря си (която загуби само две седмици преди кончината ѝ), ще продължава да мисли за списанието и ще бди над него и над нас – продължителите на нейното дело! Да е светла паметта ѝ! Амин!

Станка Недева

A REQUIEM FOR A COLLEAGUE AND A FRIEND

Ivanka Nikolova went to kingdom-come!

She was a whole "era" for the Pulp and Paper Magazine! It was like a beloved child for her – from its appearance until her last breath. A member of the editorial staff since the magazine creation, she was the driving force behind the editorial activity – an editor with extremely high literacy. When the magazine further publication was questionable (after the changes in 1990) she became its editor-in-chief. She managed to save it with a lot of efforts, which was a feat! I witnessed the efforts of this determined woman.

Pulp and Paper Institute became the publisher of the Pulp and Paper Magazine, thus saving it, and I undertook to be its editor-in-chief. Ivanka Nikolova was not just pleased, she was happy with the decision and she blessed us – Krasi and me – all these years. In recent years, when I brought her the new magazine issue she caressed and kissed it, thanking God.

And now, when I write this "requiem" on the Day of the Awakeners (she was a real modern awakener for me), I am sure that Vanya will continue to think about the magazine and will watch over it and over us – the successors of her work! Let us honour her memory! Amen!

Stanka Nedeva

Книга по производство на хартия

проф. Юрген Блехшмит и проф. Ханс-Йоахим Наујок

Book for Paper Production

Prof. Jürgen Blechschmidt and Prof. Hans-Joachim Naujock